

Nr 1033

Av herr Lindkvist, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 106, med förslag till lag om ställande av säkerhet vid sällskapsresa till utlandet.

I proposition nr 106 föreslås en lag med syfte att skydda resenärer vid s. k. skandalresor. Enligt förslaget skall arrangör av sällskapsresa till utomnordiskt land vara skyldig att ställa säkerhet genom ett garantibelopp av varierande storlek. Säkerheten skall dock gälla minst 200 000 kr. Säkerheten avses tas i anspråk för återbetalning av medel för resa som inställes samt för sällskapsresa som påbörjats men icke slutföres. I sistnämnda fallet skall säkerheten tas i anspråk för resenärernas fortsatta uppehälle i utlandet samt för deras hemresa.

Ianspråktagandet av ställd säkerhet skall prövas av en särskild nämnd, resegarantinämnden. Lagen avses träda i kraft den 1 juli 1967 och föreslås gälla till och med den 30 juni 1972.

Att de s. k. skandalresorna har väckt stor oro bland konsumenterna råder ingen tvekan om. Allmän enighet torde därför råda om skärpta åtgärder för undvikandet av sådana resor. För att närmare belysa frågan är det dock angeläget att de rätta proportionerna redovisas. Årligen företar ca 500 000 personer semesterresor utomlands med charterflyg och andra kommunikationsmedel. Dessa resor organiseras och genomföres som sällskapsresor. Antalet deltagare i s. k. skandalresor är mindre än 0,5 promille. Det är i stort sett samma arrangörer, som utnyttjar konkurslagen och möjligheten till straffrihet vid resebedrägerier, som svarar för de s. k. skandalresorna. Några skandalresor inom den auktoriserade och seriösa delen av resebyråbranschen har inte förekommit.

Som Svenska resebyråföreningen framhållit i sin remiss finns det ett frivilligt auktorisationsförfarande som förutom ställandet av ekonomisk säkerhet också kräver att resebyrå, researrangör eller reseagent skall uppfylla långtgående krav på erfarenhet, allmän duglighet och ingående branschkännedom. De kvalitativa kraven tillmättes stort värde. I den hårdnande konkurrensen ställs allt större anspråk på den seriöst arbetande arrangören av sällskapsresor. Några kvalitativa krav ställs emellertid inte i Kungl. Maj:ts proposition, som ensidigt bygger på ekonomiska garantier. Ett sådant betraktelsesätt strider mot de självklara krav som — förutom ekonomiska garantier — numera ställs på den snabbt expanderande rese-

byråbranschen, där god branschkunedom måste kombineras med utpräglad känsla och förståelse för ständigt vidgade konsumentkrav.

Såväl långtgående krav på branschkunedom som vissa ekonomiska garantier har med framgång prövats inom det frivilliga auktorisationssystemet. Vid prövning av lagstiftande åtgärder bör i första hand de goda erfarenheterna från den frivilliga auktorisationen tas till vara. En etableringskontroll i form av obligatorisk auktorisation ligger då närmast till. En obligatorisk auktorisation bör — liksom den frivilliga auktorisationen — kombineras med ställd ekonomisk säkerhet. Den säkerhet som de frivilligt auktoriserade reseföretagen skall ställa uppgår f. n. till 100 000 kr. — ett garantibelopp som enligt bestämmelserna kan omprövas. Medlen, som förvaltas av Svenska trafik- och resebranschens auktorisationsnämnd (STR), utsedd av handelskamrarnas nämnd, kan användas för vidtagande av åtgärder till resenärers skydd enligt i auktorisationsbestämmelserna intagna normer. Det är av största vikt att de många små men för konsumenterna starkt serviceinriktade reseföretagen inte påtvingas sådana ekonomiska säkerheter att det menligt inverkar på deras verksamhet eller rent av omöjliggör densamma. Minskad konkurrens kan medföra högre priser — och kanske också försämrad service — vilket näppeligen kan anses ligga i konsumenternas intresse.

Även vid införandet av obligatorisk auktorisation för arrangerandet av sällskapsresor utomlands är det önskvärt med en reklamationsnämnd med ett vidgat konsumentinflytande. Även om några större sakinvändningar inte kan göras mot det nuvarande förfarings sättet, är det för såväl arrangören som resenären en fördel att konsumenterna är väl företrädade i den nämnd som har att pröva eventuella klagomål och ersättningskrav för den enskilde resenären gentemot sällskapsresearrangören.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 106,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om förslag till lag om obligatorisk auktorisation för arrangör av sällskapsresor utomlands och i anslutning därtill en reklamationsnämnd med ett brett konsumentinflytande.

Stockholm den 25 april 1967

Oskar Lindkvist (s)